

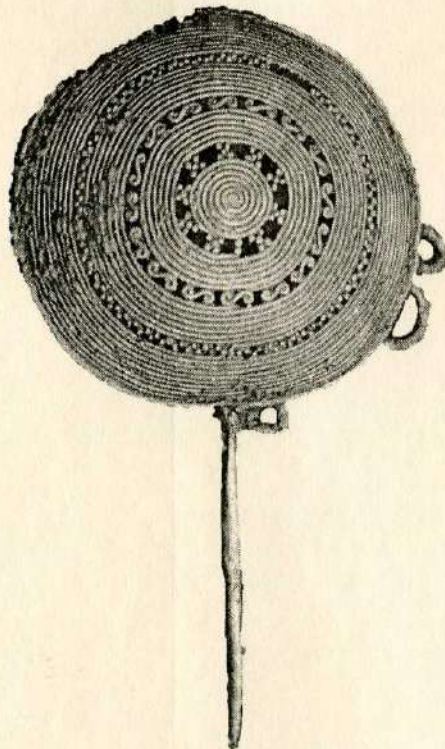
Білоцерківська міська централізована бібліотечна система

ХРОНОС

Зошит I

Матеріали засідання краєзнавчого клубу
23 лютого 2016 р.

Під загальною редакцією
Євгена Чернецького

Біла Церква
2016

Білоцерківська міська централізована бібліотечна система

ХРОНОС

Зошит I

**Матеріали засідання краєзнавчого клубу
23 лютого 2016 р.**

**Під загальною редакцією
Євгена Чернецького**

Біла Церква
2016

ББК 26.89(4Укр-2Біла Церква)
Х 94

Перше засідання краєзнавчого клубу "Хронос" розпочалося 23 лютого 2016 р. о 15:00 в літературній вітальні Центральної бібліотеки та тривало до 17:30.

© БМ ЦБС, 2016

ЗМІСТ

Список учасників засідання	6
Статті.....	7
Павлюченко В. Скіфська культура на Пороссі.....	7
Чернецький Є. Римські провінційні бронзові монети середини I – середини III ст. н. д. на Верхньому і Середньому Пороссі: провінція Віфінія	15
Стародуб О. Біла Церква і Браницькі в “Архиве Раевских” (кінець XVIII – перша половина XIX ст.).....	20
Ярмола О. Перше засідання Білоцерківської міської думи і його протокол від 24-26 серпня 1917 року	29
Мартиненко О. Білоцерківська школа міліції 20-30-х рр. XX ст.	33
Бурлака С. Радянський рух опору на Білоцерківщині в 1942-1943 роках: на основі матеріалів ЦДАГО України	39
Бондар А. Поновлення діяльності ВЛКСМ у Білій Церкві та роль молоді у відбудові міста (1944-1945 рр.)	52
Відомості про авторів.....	56

Перше засідання Білоцерківської міської думи і його протокол від 24-26 серпня 1917 року

Події початку 1917 року в Російській імперії відкрили можливості для трансформації життя місцевих громад. Для Білої Церкви однією з нагальних проблем, що потребувала термінового вирішення була організація нових форм самоуправління. Важливим кроком на цьому шляху було утворення в березні 1917 року Ради громадських організацій та її виконавчого комітету.

Згідно із постановою Тимчасового уряду від 3 червня 1917 року Біла Церква здобуває статус міста, а білоцерківська громада нарешті отримує право сформувавши, у відповідності з тодішнім законодавством, органи самоврядування: міську думу та її виконавчий орган – управу. Організація та проведення виборів були покладені на Білоцерківську Раду об'єднаних громадських організацій. На виборах, які відбулися 15 липня, білоцерківською громадою до складу міської думи було обрано 56 гласних та 127 кандидатів¹⁹.

Перше засідання першої Білоцерківської міської думи розпочалося в земському будинку 24 серпня 1917 року о 19.30 під головуванням голови виконавчого комітету Ради об'єднаних громадських організацій Іллі Трохимовича Нізкова (секретар засідання – Михайло Ісаакович Борщаговський). На засіданні, згідно із протоколом, були присутні 47 гласних. На цьому засіданні не вдалося вирішити питання про обрання керівництва думи, і воно було відкладено для можливості узгодження кандидатур між депутатськими групами, які були обрані за різними виборчими списками.

На продовженому 26 серпня 1917 року першому засіданні за результатами голосування головою думи було обрано Олексія Афанасійовича Ковальського, старшим товаришем голови – Давида Шлемовича Рутгайзера, молодшим товаришем голови – Абрама Мошковича Айзенберга. На цьому ж засіданні до гласних міської думи із вітальними промовами звернулися голова виконавчого комітету І. Нізков та голова Ради громадських організацій В. Краєвич. З цього часу влада в місті переходить до новообраного органу місцевого самоврядування – Білоцерківської міської думи, яка до початку 1919 року вирішувала головні питання організації життя білоцерківців.

¹⁹ Держархів Київської обл., ф. 1716, оп. 2, спр. 9, арк. 20-23.

Додаток. Протокол першого засідання Білоцерківської міської думи

Копія.

Белоцерковская Городская дума

1-й созыв.

Протокол Первого заседания Белоцерковской городской думы.

24 августа 1917-го года.

Заседание, назначенное на 6 час. вечера в земском доме, вследствие неприбытия гласных, открывается с опозданием на 1½ часа. За председательским столом президиум и члены Исполнительного Комитета Сов. Общ. Орг. И президиум Совета Объединенных Общественных организаций. В местах для публики члены советов объединенных общественных организаций и рабочих и солдатских депутатов. В 7½ час. вечера занимают места гласные: Каганов Э. Ц., Рутгайзер Д. Ш., Подольский И. Л., Настаскин И. М., Францман И. П., Прицкер Х. Н., Штейн М. П., Паволоцкий Д. Н., Шахнович Ш. М., Токарь Р. Я., Зак И. М., Овруцкий Г. Н., Гурович Г. Р., Индиктор И. Е., Прицкер Ш. А., Очаковский А. Ш., Гельфман М. Я., Тейтель Д. К., Новоселицкий Н. О., Бабенко Л. И., Гранат З. Х., Лемберг Х. Е., Гадзевич А. Н., Наркунский И. Х., Ивановский Ф. М., Аншельс С. М., Айзенберг А. М., Рапопорт А. И., Кучер М. Б., Мединский Б. [М/И], Чудновский Г. А., Славинская А. А., Бялик Л. С., Левицкий М. Ф., Малевский В. И., Левченко Я. А., Оверкович В. И., Тимченко-Островерхов Н. А., Эмме С. С., Ковальский А. А., Левитский П. И., Михневич Ф. Е., Миляшкевич А. И., Коваленко Д. З., Костецкий М. К., Мац М. Б. и Белецкий А. Ш.

Заседание открывает Председатель Исполнительного Комитета Общ. Орг. И. Т. Низков, Секретарь М. И. Борщаговский.

Объявляя первое заседание первой Городской Думы открытым, Председательствующий предлагает гласным, стоя, выслушать и вслух повторять за ним текст торжественного обещания гласных об исполнении ими своих обязанностей.

По оглашении торжественного обещания гласные по очереди подходят к секретарскому столу и расписываются.

В виду предстоящего избрания Председателя Думы и его за- || арк. 2 зв. || местителя предварительно на обсуждение ставится вопрос о платности этих должностей.

Гласный Костецкий полагает, что должности эти должны быть платными. Против такого предложения высказываются гласные: Левицкий и Настаскин. Открытым голосованием Дума большинством всех против одного воздержавшегося постановила, что должности Председателя Думы и его заместителя должны быть бесплатными, но с возвращением расходов,

произведенных ими по должности, как-то: разъездных, командировочных и т. д.

Гласный Рутгайзер просит объявить перерыв для того, чтобы представители групп могли сговориться о кандидатурах. Объявляется перерыв на час, который (перерыв) затем увеличивается еще на пол часа. Ровно в 10 час. вечера заседание возобновляется. Гл. Гранат просит слова для заявления. От имени гл., прошедших по спискам 1, 2 и 4 и 8, Гранат предлагает отложить заседание до субботы, считать собрание длящимся, полагая, что за это время возможно будет окончательно сговориться не только о президиуме Думы, но и относительно конструирования Управы.

К этому заявлению присоединяются гл. Зак от имени списка № 3 и гл. Тимченко-Островерхов от имени списка № 10. Объявляется перерыв до субботы 26 августа в 7 час. вечера.

26 августа заседание открывается Председателем Исполнительного Комитета И. Т. Низковым при Секретаре М. И. Борщаговском. Прибыли новые гласные: Липовецкий И. Р., Балув Л. А. и Векслер И. Б.

Открытым голосованием в президиум Думы называются следующие лица: Ковальский А. А. — Председателем, Рутгайзер Д. Ш. — старшим товарищем и Айзенберг А. М. — младшим товарищем.

Означенные лица ставятся на закрытую баллотировку (шарами). Результат выборов следующий: Ковальский получил 47 положительных и 2 отрицательных голоса, Рутгайзер 45 положительных и 4 отрицательных. Таким образом, избранными оказались: Председатель Белоцерковской Городской Думы Алексей Афанасьевич Ковальский, старший Товарищ Председателя Давид Шлемович Рутгайзер, младший Товарищ Председателя - || арк. 3 || Абрам Мошкович Айзенберг.

Вновь избранный Председатель Думы произносит приветственное слово.

По предложению гл. Аншельса собрание почтило память павших борцов за свободу вставанием.

Произносит приветствие Председатель Исполнительного комитета Низков и Председатель Совета Общественных Организаций В. Краевич.

От имени социалистического блока (с.д., с.р., бунд и п.п.с.) выступает с декларацией гл. Наркунский. Затем с декларациями выступают: от имени «Цеирей-Цион» гл. Зак, от еврейской социалистической рабочей партии гл. Каганов и от группы ремесленников и извозо-промышленников гл. Липовецкий.

Вносится предложение, чтобы протоколы Городской Думы велись параллельно на четырех языках (русском, украинском, еврейском и польском). Предложение это принимается большинством голосов (35). Гласный Зак вносит поправку в том смысле, чтобы один из секретарей (желательно тот, который ведет заседание на еврейском языке) владел

также древне-еврейским языком. Это предложение принимается большинством 24 против 21 голоса. Перед закрытием заседания гл. Рутгайзер выступает с внеочередным заявлением. В виду полученного распоряжения военных властей об откомандировании в свои части начальника Милиции А. И. Гдешинского и его помощника Л. З. Мехлиса, делегировать представителя Думы вместе с представителем Исполнительного Комитета С.Р. и С.Д. в ставку для ходатайства об оставлении Начальника Милиции и его помощника на месте.

Предложение это принимается и представителем Думы для поездки в ставку избирается гл. Х. Н. Прицкер.

Председатель Думы объявляет заседание закрытым.

Председатель Белоцерковской Городской Думы (*подпись — Ковальского*)

Председатель Белоцерковского Исполнительного Комитета (*подпись — Низкова*)

Секретарь Исполнительного Комитета (*подпись — Борщаговского*)

Держархів Київської обл., ф. 1716, оп. 2, спр. 9, арк. 2-3.

Наукове видання

Хронос. Зошит І
Матеріали засідання краєзнавчого клубу
23 лютого 2016 р.

Під загальною редакцією
Євгена Чернецького

Коректор О. Бульда
Комп'ютерний набір авторів і Є. Чернецького (стаття В. Павлюченка)
Макет Є. Чернецького

Підписано до друку 21. 04. 2016 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура "Palatino Linotype". Друк офсетний.
Зам. №401.

Друк ТОВ «Білоцерківдрук»
м. Біла Церква, бульвар Олександрійський, 22,
тел. 045-63-5-16-18